

EN PROGRESSIV LGBT+-POLITIK

Alle mennesker har ret til at være hvem de er. Alle mennesker har ret til lige behandling uanset hvem de er. Ingen mennesker må udsættes for diskrimination eller had på baggrund af deres identitet. Sådan er idealmålet, men det er langt fra situationen i dag. LGBT+-personer udsættes dagligt for diskrimination og må ofte leve et liv i frygt. I SFU er vi intersektionelle feminister, og vi ser undertrykkelsen af LGBT+-personer som et stort samfundsproblem, der kræver handling og løsninger. Vores feminisme hænger uløseligt sammen med vores marxistiske forståelse, af at normer og strukturer opstår ud af de samfundets materielle grundvilkår. At tage et endeligt opgør med undertrykkelse på baggrund af køn og seksualitet kræver radikale, socialistiske forandringer af samfundet. Dette papir vil bidrage med SFU's forslag til, hvordan diskriminationen mod LGBT+-personer fjernes og hvordan livsvilkårene forbedres, således at vi kan opnå en fuld og reel ligestilling.

Vi ser i stigende grad at kapitalistiske virksomheder forsøger at skabe profit på baggrund af LGBT+-personer og -begivenheder. Kapitalismen vil i sin natur markedsføre efter dem der passer inden for normerne. Når vi alligevel ser at virksomhederne i dag søger at øge deres profit ved at sælge produkter og brande sig som LGBT+-positive, skyldes det at der i højere grad er opstået et marked af mennesker, der ikke nødvendigvis selv er LGBT+-personer, men som ønsker at udvise deres støtte hertil. Imidlertid ser vi meget få virksomheder der reelt arbejder med at forbedre LGBT+-personers levevilkår.

Selvom det umiddelbart er positivt at virksomheder støtter op om LGBT+-personers rettigheder, via events som Pride, er tendensen problematisk, fordi den fjerner fokus fra det faktum, at mange virksomheder ikke reelt kæmper for at forbedre LGBT+-personers rettigheder og muligheder. Det fjerner fokus fra, at den kapitalistiske markedsøkonomi i sin grundessens fastholder konservative normer og undertrykkende strukturer, der gør det muligt at udbytte de svageste og skabe profit for de få på bekostning af de mange. Derfor er det afgørende at vi ikke blot køber "aflad", men i højere grad forandrer livsvilkår og stiller krav til virksomhederne om LGBT+-inklusive virksomhedspolitik og adfærd.

I det følgende vil SFU præsentere vores forslag til, hvordan vi kan forbedre livsvilkårene for LGBT+-personer.

Et mangfoldigt og rummeligt uddannelsessystem

Mange LGBT+-personer oplever desværre, at uddannelsessystemet kan byde på uvidenhed, manglende forståelse, og diskrimination mod den kønsidentitet eller

seksualitet, de har. Dette kan betyde, at deres sociale liv og faglige udvikling hæmmes. Dette bundes generelt i, at det traditionelle syn på køn og seksualitet kun langsomt bliver udfordret til fordel for en mere åben og mangfoldig forståelse, men også grundet den begrænsede viden om LGBT+, som man i dag præsenteres for.

I SFU vil vi et opgør med et uddannelsessystem, der ikke favner LGBT+-personer og som skaber et utrygt miljø. Uddannelsessystemet kan være en medvirkende faktor til nedbrydning af fordomme samt indsatser mod diskrimination og mobning.

Vi skal gøre op med den manglende skoling og viden på området, således at LGBT+-personer kan færdes trygt, og trives i vores uddannelsessystem.

Derfor foreslår SFU:

- At der sikres en dækkende normkritisk seksualundervisning med fokus på LGBT+, kropspositivitet, kønsidentitet, seksuel orientering og mangfoldighed både på grundskole- og ungdomsuddannelsesniveau.
- At undervisning i normkritik, kropsdiversitet, køn, kønsudtryk og mangfoldighed og seksuel orientering implementeres som en fast del af uddannelsen på velfærdsuddannelserne.
- At der i undervisningen repræsenteres forskellige kønsudtryk, kroppe, seksualiteter mv.. Seksualundervisningen skal ikke begrænses til temauger, men derimod være en del af den normale skolegang
- At der på alle uddannelsesinstitutioner kommer langt større fokus på og bekæmpelse af diskrimination, chikane og mobning på baggrund af køn og seksualitet.
- At der skabes større fokus på LGBT+-personers trivsel, herunder mulighed for en støtteperson eller en vejleder der har sin faste gang på skolen.
- At der indføres kønsneutrale toiletter, og at der altid er et kønsneutralt supplement til kønsopdelte omklædningsrum på alle offentlige institutioner.
- At alle børn indtil 3. klasse skal gå i fællesbad på deres skole.
- At personale på uddannelsesinstitutioner ikke må sige nej til elever, der efterspørger et alternativt omklædningsrum.

Et arbejdsmarked med plads til forskellighed

Den rette skoling i LGBT+ på uddannelsesniveau, kan være medvirkende til at nedbryde uvidenhed og de fordomme, der kan opstå i arbejdsrelaterede situationer.

Dog oplever LGBT+-personer alligevel, at der på arbejdspladsen er manglende forståelse, utryghed og diskrimination. Mange trivselsundersøgelser fra arbejdsmarkedet tyder på, at LGBT+-personer føler sig mere utrygge på deres arbejdsplads end andre, og i højere grad skjuler deres identitet fra andre. Dette hænger sammen med den usikkerhed, der er forbundet med at afvige fra samfundets konservative normer, og som forhindrer, at alle LGBT+-personer kan trives fuldt ud på deres arbejdsplads – hvor både stigmatisering, invasion af LGBT+-personers privatliv, rygter, sladder, krænkende vittigheder samt grænseoverskridende adfærd og spørgsmål, stadigvæk forekommer.

I SFU ønsker vi et arbejdsmarked, der både rummer og accepterer LGBT+-personer, og er medvirkende i kampen mod diskrimination og for retten til at være den, man er.

Derfor foreslår SFU:

- Arbejdsgivere forpligtes på at vedtage strategier og politikker for LGBT+-medarbejderes vilkår. LGBT+-vilkår gøres til en del af arbejdsmiljøcertificering
- At arbejdsgivere, tillids- og arbejdsmiljørepræsentanter skoles i LGBT+ på lige fod med skoling i antichikane og godt arbejdsmiljø.
- At der sker en styrkelse af samarbejdsudvalget internt på arbejdspladsen med fokus på LGBT+ og skabelsen af en rummelig arbejdsplads.
- Arbejdstilsynet skal i langt højere grad føre tilsyn med og slå ned på diskrimination, mobning og mistroivsel for LGBT+-personer. Grov homo- og transfobi kan have samme konsekvenser for de ansatte som manglende sikkerhed, derfor skal konsekvensen for arbejdsgivere være lige så hård.
- Ligeløn for lige arbejde også på LGBT+-området. Vi ønsker en ligelønslovgivning der forpligter arbejdsgivere på ligeløn. Arbejdsgivere, der har ulige løn skal kunne dokumentere og godtgøre at forskellen skyldes saglige årsager eller betale bøder svarende til løngabets størrelse.
- LGBT+ skal indgå på lige fod med f.eks. alder og geografi når officielle statistikker af f.eks. arbejdsløshed, løn og arbejdsmiljø fremstilles.
- LGBT+ tjek af arbejdsmarkedets regler. Overenskomster, lovgivning, standardkontrakter og lignende er tit skrevet med udgangspunkt i normer, der ikke tager hensyn til LGBT+-personer. Derfor bør hele området gives et serviceeftersyn hvor LGBT+-bevægelsen inddrages på lige fod med arbejdsmarkedets parter.

En lovgivning, der ikke diskriminerer

En af de største udfordringer, LGBT+-personer står over for er, at retssystemet og juraen beskytter og bevarer cisheteronormativiteten. Samkønnede par har

stadig ikke lige muligheder for indgåelse af ægteskab, omvendelsesterapi er stadig lovligt og Danmark har ingen målrettet politik til bekæmpelse af hadforbrydelser. Det er ikke den forurettede part, der afgør, hvorvidt der har været tale om en hadforbrydelse, og derfor kan disse være vanskelige at anmelde. Ydermere har straffeloven ikke angivet kønsidentitet, -udtryk og -karakteristika som parameter, og derfor regnes forbrydelser med afsæt deri ikke juridisk som hadforbrydelser. LGBT+-personer bliver alt for ofte mistænkeliggjort i mødet med de offentlige myndigheder. Dette kommer især til udtryk når transpersoner ønsker kønsskifte. Der er bl.a. refleksionsperioden en hindring, som implicerer, at man vælger at være transkønnet, og derfor har brug for at tænke sig om, i stedet for at man giver folk ret til den hjælp, de har brug for. Juridisk kønsskifte kan omgøres, og derfor giver det ingen mening at have en mistænkeliggørende refleksionsperiode.

Derfor foreslår SFU:

- At afskaffe muligheden for at nogen trossamfund kan nægte at vie par af samme køn
- At der sker en ændring i anmeldelsesproceduren, som fastslår, at den forurettede selv beslutter om en forbrydelse skal anmeldes som hadforbrydelse.
- En fjernelse af aldersgrænsen ved juridisk kønsskifte, samt en afskaffelse af refleksionsperioden.
- At indføre kønsneutrale CPR-numre samt mulighed for juridisk at være interkønnet eller non-binær.
- Lovgivningen skal ikke længere fastholde at fornavne er forbeholdt et bestemt køn
- En tilføjelse af kønsidentitet, -udtryk og -karakteristika til straffelovens §81 pkt. 6, der vedrører skærpende omstændigheder ved strafudmåling og §266b, der vedrører hadefulde ytringer rettet mod visse befolkningsgrupper.
- At der vedtages en lov, som garanterer interkønnede/personer med medfødte variationer i køns-karakteristika kropslig autonomi og selvbestemmelse ift. til køns-korrigerende operationer som børn
- At der laves en lov om klage og erstatningsgang inden for sundhedsvæsenet, i sager om kønsnormaliserende kirurgi og behandling af interkønnede børn.
- At vedtage en lov der sikrer, at juridisk fader- og moderskab kan tildeles transpersoner.
- At give mulighed for mere end to juridiske forældre til et barn.
- Dét at være interkønnet må aldrig blive anset som en sygdom i sundhedsvæsenet.

Et omfavnende og forstående sundhedsvæsen

I sundhedssystemet møder LGBT+-personer mange store udfordringer. Da sundhedssystemet skal være så "effektivt" som muligt, forsvinder hensyn til enkeltpersonen og de specifikke behov, da det er nemmere, billigere og hurtigere for sundhedssystemet at generalisere og opfatte alle som heteroseksuelle og ciskønnede.

Dette fører blandt andet til, at seksygdomme bliver overset hos kvinder der har sex med kvinder, at transpersoner skal gennemgå lange forløb, hvor de bliver nødt til at belære sundhedspersonalet om, hvad det vil sige at være transkønnet og at interkønnede spædbørn får foretaget fatale, unødvendige operationer for at de skal passe ind i den binære forståelse af køn.

Både for transpersoner og interkønnede kræves der markante tiltag for at sikre dem en ordentlig behandling. For transpersoner er det essentielt, at transpersonerne selv er medbestemmende i behandlingen og vurderer, at de har lyst til behandlingen, så dette ikke baseres på, om læger og kirurger vurderer, om de er "transkønnede nok".

Interkønnede oplever i dag at blive udsat for irreversible operationer som spædbørn, samt at de kun kan få adgang til hormoner der udvikler deres krop i retning af det køn de blev tildelt ved fødslen, og ikke det køn de identificerer sig som.

Derfor foreslår SFU:

- At sikre at personalet i sundhedssektoren har den nødvendige viden og en normkritisk tankegang i mødet med LGBT+-personer gennem efteruddannelse og som del af grunduddannelsen.
- At sikre at transpersoner og interkønnede får adgang til hormoner og kønskorrigerende operationer ved informeret samtykke, samt at nedbringe ventetiden.
- At der indføres et forbud mod unødvendige kønskorrigerende operationer på interkønnede spædbørn.
- Gratis adgang til HIV-forebyggende medicin for personer i risikogruppen for dette
- At der indføres en ret til kønsmodificerende behandling
- At der indføres en model med informeret samtykke til behandling frem for ydmygende krydsforhør
- At der gives mulighed for kønsmodificerende behandling uden begge forældres samtykke.
- At fjerne kønsskifteoperation fra undtagelsesbestemmelsen for ventetidsgarantien.

- At lesbiske par får mulighed for fertilitetsbehandling med brug af både donorsæd og -æg, også uden medicinsk begrundelse.
- At der tilbydes østrogenbehandling med østrogen i injektionsform.
- At mænd, der har sex med mænd skal have mulighed for at donere blod uden en karantæneperiode.

Et Europa for alle

SFU er internationalt orienterede, og vi ønsker ikke kun, at det er i Danmark, man skal have det godt. Blandt EU-landene er der nogle lande, som virkelig halter langt bagud på ligestillingsområdet. SFU ønsker derfor, at EU lægger en skarp og målrettet indsats for at forbedre forholdene for LGBT+-personer på tværs af unionen, så du kan leve et trygt og godt liv uanset om du er født i Polen eller Danmark, på Malta eller i Italien.

Derfor foreslår SFU:

- At EU giver en større og mere fleksibel støtte til LGBT+-NGO'er
- At EU vedtager et antidiskriminationsdirektiv, som skal implementeres i alle medlemslande
- At registrerede partnerskaber lovliggøres på EU-niveau
- At samkønnede pars ret til adoption stadfæstes på EU-niveau
- At EU kræver, at man tildeler flygtninge- eller asylstatus til folk, der bliver forfulgt på baggrund af seksuel orientering eller kønsidentitet
- At EU sanktionerer medlemslande, som krænker deres LGBT+-borgeres rettigheder
- At indføre forbud mod omvendelsesterapi på EU-niveau.

Afslutning

Med afsæt i dette ønsker SFU at kæmpe for en LGBT+-politik, som favner bredt og repræsenterer alle. SFU ønsker at komme alle former for diskrimination til livs og vi mener at alle har ret til at leve deres liv frit og på lige vilkår med andre, uanset hvem de er. Kapitalismens rovdrift på minoritetspersoners undertrykkelse skal stoppes og al forskelsbehandling og undertrykkelse - hvad end det kommer fra staten, fra virksomheder eller fra enkeltpersoner - skal ophøre. LGBT+-kamp er også klassekamp, og derfor hjerteblood for SFU.

Rød front!

Ordforklaringer

Cisheteronormativitet: Den udbredte antagelse om, at personer enten er mand eller kvinde, og seksuelt er tiltrukket af det andet køn. Altså antagelsen om, at du kun kan være ciskønnet og kun kan være heteroseksuel.

Ciskønnet: En person, hvis kønsidentitet og kønsudtryk stemmer overens med det køn, der blev tildelt ved fødslen.

Biseksuel: En person, der er tiltrukket af flere køn.

Heteroseksuel: En person, der er tiltrukket af personer med det modsatte binære køn.

Homoseksuel: En person, der er tiltrukket af personer med det samme køn.

Interkønnet: En person, der har en medfødt variation i det anatomiske køn. Det betyder en variation i kønskromosomer, kønshormoner og/eller kønskarakterer, som ikke entydigt kan defineres som maskulint eller feminint.

Kønsudtryk: Måden, man viser sit køn, f.eks. gennem tøjvalg, udseende, adfærd o.lign.

Kønsidentitet: En persons egen oplevelse af sit køn.

Kønsskifte: En proces, hvor der skabes overensstemmelse mellem en persons biologiske køn, kønsidentitet og kønsudtryk. Kan bestå af juridisk kønsskifte, kønskorrigerende behandling og operation samt ændring af påklædning og adfærd.

Køn, juridisk: Det køn, en person har i forhold til lovgivning og administration. Er anført i CPR. Ved juridisk kønsskifte ændrer man sin kønsbetegnelse, sit personnummer og sit fornavn i CPR.

LGBT+: Engelsk forkortelse for "lesbian, gay, bisexual and transgender". På dansk: lesbiske, bøsser, biseksuelle og transkønnede. Plusset er en forkortelse for flere bogstaver, der bl.a., men ikke kun, omfatter queer-personer, interkønnede og aseksuelle. Disse medtages i forkortelsen LGBTQIA.

Non-binær: En non-binær definerer sig som andet end mand og kvinde.

Omvendelsesterapi: Pseudovidenskabelige forsøg på at ændre en persons homoseksualitet til heteroseksualitet.

Refleksionsperiode: Begrebet anvendes i loven om juridisk kønsskifte, og indbefatter et krav om 6 måneders "tænkepause" fra en person anmoder om juridisk kønsskifte og til det kan foregå.

Registreret partnerskab: Et juridisk forhold mellem to personer af samme køn, som minder om et ægteskab. Anvendes typisk i lande, hvor ægteskab for samkønnede par ikke er muligt. Blev fjernet i Danmark i 2012, da samkønnede ægteskaber indførtes i stedet.

Seksuel orientering: En persons tiltrækningsmønster, baseret på hvem de forelsker sig i og bliver seksuelt tiltrukket af. Seksuel orientering kan f.eks. være hetero-, homo- eller biseksualitet.

Transkønnet/transperson: En person, hvis kønsidentitet eller kønsudtryk ikke er i overensstemmelse med de køn, de blev tildelt ved fødslen.